

Szigetszentmiklósi Család- és Gyermekjóléti Központ

Óvodai és Iskolai Szociális Munka Csoport

Szolgáltatási palettája

Az óvodai és iskolai szociális segítő munka a szociális munka módszereit használja. Tevékenységét egyéni, csoportos és közösségi szociális munka eszközeivel végzi.

EGYÉNI SZOCIÁLIS MUNKA

- **Egyénnel, családokkal folytatott tevékenységek:** tanácsadás, konzultáció, segítő beszélgetés, fogadó órák ügyelet, illetve indokolt esetben családlátogatás.
- **Konfliktus kezelés:** szülő-pedagógus, szülő-gyermek, pedagógus-gyermek vagy gyermek-gyermek kapcsolatában kialakult konfliktus esetén.
- **Krízisintervenció:** Egyén/család életében kialakuló válság esetén nyújtott segítő beszélgetés és/vagy közvetítés szakemberhez, speciális intézményhez.

KÖZÖSSÉGI SZOCIÁLIS MUNKA

- Pályaválasztási börzén való részvétel (pályaorientációs tesztek, pályaválasztáshoz kapcsolódó feladatok).
- Városi gyermeknapon való részvétel (kézműves foglalkozások).
- Tematikus nyári táborok szervezése (a nyár minden hete más témára épül).

CSOPORTOS SZOCIÁLIS MUNKA

Gyermekeknek

- **Közösségépítés**

Korosztály: alsó tagozat, felső tagozat, középiskola

Korosztályonként külön tematikájú csoportok, melynek célja, hogy az osztályközösség tagjai megismerjék egymást, képessé váljanak egymás elfogadására, illetve az adott közösségen belül előforduló konfliktusokat feloldjuk. Ezért az új tanulók érkezésekor csoportalkotó szabályok

elsajátítása, ismerkedés könnyítése, egymás tiszteletének megerősítése, kapcsolatépítési képesség fejlesztése érdekében tudjuk ajánlani.

- **Társas kapcsolatok, kommunikáció fejlesztése**

- **Nyugi ovi**

Korosztály: óvoda, alsó tagozat 1-2 osztály.

A program célja az újonnan érkezők befogadása, valamint a gyerekek között előforduló agresszív magatartásforma, a bántalmazás megelőzése és kezelése.

- **Érzelmi intelligencia fejlesztése**

Korosztály: alsó tagozat, felső tagozat, középiskola

A képességet, hogy ki hogyan fér hozzá és bánik saját és mások érzelmeivel a korai évektől kezdve, a szülőktől tanuljuk meg. Mint sok más területet ezt is nagyban a szülői minta és bánásmód határozza meg. Éppen ezért fontos, hogy azoknál a gyermekeknél, ahol ez a minta nem kielégítő, tanítsuk, tudatosan fejlesszük az érzelmi képességeket.

- **Varázskert**

Korosztály: alsó tagozat

A Varázskert program feszültségoldó gyakorlatsorozat. A játékos tréning vezetett vizuális gyakorlat, kellemes zenével kísérvé. Fejleszti a képzelőerőt, ugyanakkor szorongáscsökkentő hatása is van.

- **Erőszakmentes kommunikáció**

Korosztály: alsó, felső tagozat, középiskola

Az erőszakmentes kommunikáció vagy együttműködő kommunikáció (EMK). Marshall Rosenberg amerikai klinikai pszichológus által kifejlesztett módszer, amelynek célja, hogy az emberek nagyobb együttérzéssel és világosabban (kevesebb félreértéssel) tudjanak kommunikálni egymással, és lehetőség szerint nyertes-nyertes viszonyt hozzanak létre. Az EMK-nak két fókusza van: az egyik az empátia, vagyis a másakra való együttérző odafigyelés, a másik az őszinte önkifejezés.

- **Resztoratív technikák**

Korosztály: felső tagozat, középiskola

A helyreállító eljárások célja, a konfliktusban érintett személyek szükségleteinek feltárása és a károk helyreállítása. A resztoratív gyakorlatok nevelési eszközként rövid és hosszú távon egyaránt hatékonyak. Az eljárás során a gyermek megtapasztalhatja a közösség támogató erejét, a valódi partnerség érzést, valamint saját korlátait és erősségeit. A resztoratív gondolkodás az amerikai navajo indiánok és az újzélandi maorik hagyományaira épül. Ezek a népek a normasértő személyt nem büntetik és nem zárják ki a probléma megoldásfolyamatából, hanem az érintettek közösen dolgozzák fel a sérelmeiket. Az alternatív vitarendezési eljárásokat, ezen belül a resztoratív technikákat világszerte megannyi pedagógus alkalmazza.

- **Szeretetyelv felismerése**

Korosztály: alsó, felső tagozat, középiskola

„A szeretet nyelve egyetemes. Am ahányan vagyunk, annyiféle nyelvjárást beszélünk.” Gary Chapman

Chapman család- és párterapeutaként szerzett több évtizedes tapasztalata alapján arra a felismerésre jutott, hogy a szeretetet ugyanúgy tanuljuk, mint az anyanyelvünket, és a szeretetközlés alapvetően ötféle kommunikációs csatornán keresztül történik. Mindannyian azon a nyelven fogadjuk be és fejezzük ki a szeretetet, amelyre neveltetésünk és személyes hajlamaink nyomán a legfogékonyabbá váltunk. Ezért kiemelten fontos felismerni, hogy ki milyen nyelvet használ.

- **Kamaszkor, felnőtté válás, pályaorientáció**

- **Pályaorientáció**

Korosztály: 7-8. osztály

A pályaorientációs tanácsadás célja, hogy segítse a tanulókat a megfelelő pálya, iskola kiválasztásában. A pályaválasztás bonyolult döntés, melynek során sok szempontot érdemes mérlegelni. A jól vagy rosszul meghozott döntés évekre befolyásolja nemcsak az egyén, és környezete életét, de tágabb környezetünkre, a társadalomra is hatással van. A döntést megelőzően szükséges lehet a képességek, az érdeklődéssel, és a személyiségjegyek xvcfelmérésére. A jó döntéshez szükség van alapos önismeretre, a pályák-, foglalkozások, a képzési lehetőségek, és a munkaerőpiac ismeretére.

- **Személyiség teszt**

Korosztály: 7-8. osztály, középiskola

„Csak addig vagyunk szigorúak mások iránt, míg magunkat meg nem ismerjük” Eötvös József
A nem vagyunk egyformák manapság már közhely. De megvizsgálva, hol vannak az eltérések közöttünk, és ezek honnan erednek, az már a segítségünkre lehet.

Vannak olyan személyiségjegyeink, amelyekkel a születésünk óta rendelkezünk és amelyek meghatározzák a vérmérsékletünket. Ezek a jellemzők radikálisan befolyásolják mennyire jövünk ki egymással. Ha tisztában vagyunk ezekkel a tulajdonságokkal akkor sikeresebben kommunikálhatunk.

- **Szociopoly**

Korosztály: középiskola

A társasjáték által élményszerű képet kapnak a diákok arról, hogyan tud egy család hónapról hónapra gazdálkodni úgy, hogy egyetlen bevételi forrásuk az állami segélyezési rendszer, vagy a közmunkaprogram. A játék célja: érzékenyítés az alacsony társadalmi- gazdasági státuszú családok iránt, játékos ismerkedés a gazdálkodással, hatékony pénzbeosztással.

- **Szenvedélybetegséget megelőző foglalkozások**

Korosztály: alsó, felső tagozat, középiskola – korosztályonként változó tartalommal 2-5 alkalmas preventív foglalkozás.

- **KIABÁL társasjáték**

Korosztály: felső tagozat

Kispesti Gyermekjóléti Központ, Rendőrkapitányság és Művelődési Ház akkreditált programja: Kétszer 45 perces, összevont tanórát igénylő foglalkozás, mely négy témakört ölel fel, ezek: a család/iskola, áldozattá válás, bűncselekmény, drog. Adott témákban játék közben beszélgetünk és adunk át információkat a gyerekeknek.

- **Éjjeli utak**

Korosztály: felső tagozat, középiskola

Drogprevenciós foglalkozás. Az "Éjjeli utak" egyedülálló interaktív preventív film a "Melyik úton" elnevezésű projekt része. A néző a főszereplő bőrébe bújhat, az ő szemén keresztül láthatja az estét és dönthet arról, hogyan szórakozzon a lány. A történet ugyanis bizonyos pontokon megáll, és két lehetséges döntési helyzetet kínál a néző számára. Melyik úton menjen tovább! Elfogadja a kínált italt? Engedjen-e egy fiú csábításának? Kipróbálja-e a kábítószer?

A néző így képes irányítani, befolyásolni a történet alakulását. Döntések sorozatát hozza meg, melyek következményeit a történet előre haladtával azonnal megismerheti.

- **Bántalmazást megelőző programok**

- **Enable**

Korosztály: felső tagozat, középiskola

A módszer segít a bántalmazás csökkentésében. Bővíti a tanulók ismereteit és készségeit, hogy megelőzhessék a bántalmazást. Fejleszti a diákok képességeit, hogy sikeresen kezeljék a bántalmazási eseteket, és csökkenteni tudják a negatív hatásokat.

- **Iskolai zaklatás (Partners Hungary módszertana)**

Korosztály: alsó tagozat, felső tagozat, középiskola

Aligha van olyan gyerekcsoport, ahol ne fordulna elő bántás vagy bántalmazás. Mindenhol megütik, meglövik egymást a gyerekek, mindenhol mondanak a másokra megalázó, bántó kifejezéseket. Nem az a kérdés tehát, hogy a gyerekek kortárs csoportokban (játsszótéren, óvodában-bölcsődében, iskolában) bántják-e egymást, hanem hogy hogyan reagálunk mindere, illetve miként dolgozzuk fel a történeteket. Képesek vagyunk-e a gyerekekben megoldási rutinokat kialakítani az ilyen helyzetekre.

- **Internet veszélyei**

Korosztály: alsó tagozat, felső tagozat, középiskola

Az internet nagyszerű eszköz, de veszélyeket is rejt. Az internet számos veszélyt rejt a gyermekekre nézve, hiszen ők még képtelenek helyesen szűrni és értékelni a kapott információt, megkülönböztetni az értékeset az értéktelentől. Képzelnék el az internetet úgy, mint egy hatalmas labirintust, aminek nincs kijárata, bármerre elindulhatunk, mert folyton változik, bővül. Minden ajtó mögött van valami, de hogy mi, azt csak akkor tudjuk meg, ha már kinyitottuk. És képzelnék el, hogy ebbe a labirintusba egy gyereket engedünk be, egyedül. Ebben a labirintusban segítjük a gyerekeket eligazodni.

- **Gyermekjogi, ember jogi ismeretek**

- **EJHA ember jogi program**

Korosztály: felső tagozat, középiskolák

- **Gyermekjogi kvíz**

Korosztály: felső tagozat

- **Gyermek jogi kártyák**

Korosztály: felső tagozat, középiskolák

A gyermekkor egyszeri és megismételhetetlen. Minden, ami a gyerekkorban történik, a gyermek egész életére hatással lesz. Ezért kell valamennyi döntésnél figyelembe venni annak esetleges hatását a gyerekekre, fiatalokra, fiatal felnőttekre és családjaikra. A fenntartható jövő alapja a gyerekek egészsége, védelme és oktatása. Ha a gyerekek nem tudják kiteljesíteni a bennük lévő tehetséget, annak nemcsak ők, hanem mindannyian érezni fogjuk a hatását. A gyermekek jólléte ezért közvetlenül tükrözi egy társadalom jóllétét is. Fontos tehát, hogy gyermekeink megismerjék jogukat azért is, hogy felismerhessék az őket érő jogsértéseket. Mások jogainak tiszteletben tartása és a jogsértés felismerése a minket megillető jogok megismerésével kezdődik.

- **„Kutya-macska barátság”**

Korosztály: alsó tagozat, felső tagozat, középiskola

A projekt célja az erőszakmentes kommunikációval való ismerkedés, az önismeret fejlesztése, hogy kialakuljon az igény a másik ember nézőpontjának megismerésére, annak elfogadása, és az érvelési technikák gyakorlása.

Szülőknek

- **Óvodai szülőcsoport** - öt alkalom, melynek témái:

1. Nevelés
1. Multimédia a családban, függőségek („kütyük”)
2. Életmód és mentális egészség
1. Családi szerepek
1. Magatartászavarok, ADHD, tanulási és részképesség zavarok

Célunk, hogy a különböző nehézségekről, jelenségekről, nyitottan, őszintén egymást támogatva tudjunk beszélgetni. A szülő bármelyik alkalomra egymástól függetlenül, kötelezettség nélkül csatlakozhat.

- Szeretetlenül felismerése
- Az erőszakmentes kommunikáció vagy együttműködő kommunikáció
- Resztoratív technikák

Pedagógusoknak

- **Csapatépítő tréning**

Célja, hogy a közösség tagjai megismerjék egymást, képessé váljanak egymás elfogadására, illetve az adott közösségen belül előforduló konfliktusokat feloldjuk. Ezért az új kollégák érkezésekor, csoportalkotó szabályok elsajátítása, ismerkedés könnyítésére, egymás tiszteletének megerősítésére, kapcsolatépítési képesség fejlesztése érdekében tudjuk ajánlani.

- **Stresszkezelő, kiégés elleni tréning** – az intézmény minden dolgozójának

Célja, hogy felhívjuk a figyelmet a kiégés jeleire, minél korábbi szakaszban észre lehessen venni és tenni ellene. Különböző stresszkezelő módszereket mutatunk be (jóga, hála gyakorlatok, csikung gyakorlatok, légzéstechnika, mandala szerkesztés, akvarell festés), hogy mindenki megtalálja a számára leghatékonyabbat.

- **Konfliktuskezelő tréning**

Cél: egyrészt a pedagógusok szemléletmódjának formálása, másrészt konfliktuskezelő technikák átadása. Ezt utóbbi a pedagógusok által átadott minta alapján a gyermekek szemléletmódját is formálja és elősegíti az intézményen belüli és kívüli hatékony kommunikációt.